

Sygn. akt V U 593/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2021 r. w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku W. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę górniczą

na skutek odwołania W. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 20 maja 2020 r. sygn.: (...)

oddala odwołanie;

Sygn. akt VU 593/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 maja 2020 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił W. T. prawa do emerytury górniczej z tytułu ukończenia 55lat z uwagi na brak wymaganego okresu pracy górniczej wynoszącego co najmniej 25 lat. W uzasadnieniu organ podniósł, że do dnia 12 lutego 2020 roku wnioskodawca udowodnił jedynie 5 lat, 1 miesiąc i 3 dni pracy górniczej, w tym 3 lata, 1 miesiąc i 12 dni pracy wymienionej w art. 50 c ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W odwołaniu od wyżej wymienionej decyzji pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o jej zmianę i przyznanie W. T. prawa do emerytury górniczej, po zaliczeniu do pracy górniczej okresu pracy od dnia 1 września 1995 roku do 31 lipca 2016 roku w (...) B. z siedzibą R. podnosząc, że w całym wyżej wymienionym okresie wnioskodawca wykonywał prace operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce, a do jego podstawowych obowiązków należała obsługa elektrowni polowych służących do zasilania w energię elektryczną maszyn i urządzeń niezbędnych do wykonywania bieżącej konserwacji i naprawa maszyn i urządzeń górniczych oraz urządzeń transportujących urobek.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. Do stażu pracy górniczej nie zaliczono skarżącemu okresu pracy od 1 września 1995 roku do 31 lipca 2016 roku z uwagi na to, że stanowisko kierowcy ciągnika i kierowcy operatora sprzętu technologicznego, na którym pracował wnioskodawca, nie figuruje w załączniku nr 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku oraz okresu od 17 listopada 2006 roku do 31 lipca 2016 roku na stanowisku operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce, ponieważ z wyjaśnień zakładu pracy wynika, że wnioskodawca wykonywał te same czynności, co przed zmianą nazewnictwa stanowiska pracy.

ZUS podniósł, że wykonywanie czynności przy obsłudze elektrowni polowych, czy urządzeń do naciągania linii energetycznych, jego zdaniem, nie stanowi pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ustęp1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

Wnioskodawca W. T. urodzony w dniu (...),
w dniu 20 lutego 2020 roku wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury górniczej. Wnioskodawca wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na otwartym funduszu emerytalnym (OFE) na dochody budżety państwa..

(dowód: wniosek o emeryturę k. 2-4 akt emerytalnych)

W. T. od dnia 25 kwietnia 1986 roku jest zatrudniony w (...) z siedzibą w R. (następca prawny (...)) Spółka Akcyjna oraz Przedsiębiorstwa Państwowego Kopalnia (...)) (okoliczność bezsporna)

Wnioskodawca w spornym okresie był zatrudniony na Oddziale (...) (...) na następujących stanowiskach:

- od dnia 1 września 1995 roku do 31 października 1996 roku kierowcy ciągnika;
- od 1 listopada 1996 roku do 16 listopada 2006 roku operatora sprzętu technologicznego;
- od 17 listopada 2006 roku do 31 lipca 2016 roku operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce,

W oddziale (...) wnioskodawca wykonywał prace sprzętowe, na rzecz oddziałów górniczych, a jego praca była związana wyłącznie z obsługą wkopu i zwałowiska. Wnioskodawca obsługiwał ciągnik terenowy U. - (...) oraz w przypadkach koniecznych równolegle agregaty prądotwórcze. Praca na odkrywce była wykonywana w stałe i w pełnym wymiarze godzin. Wnioskodawca otrzymywał dodatek za pracę na odkrywce.

Ciągnik, który obsługiwał wnioskodawca pracując na oddziale (...) jest wyposażony standardowo, ale jego konstrukcja techniczna pozwala na szerokie spektrum zastosowania. Ciągnikami tymi można ciągnąć: przyczepy uniwersalne, samowyladowcze, elektrownie polowe, przyczepy układające kable energetyczne, kompresory, przyczepy do przewozu brygad roboczych. Ciągniki te mogą mieć podwieszane na tzw. trzypunktowym układzie zawieszenia narzędzi specjalistyczny osprzęt – np. agregaty smarownicze, ładowacze itp. Mogą one stanowić napęd (...) za pośrednictwem wału odbioru mocy ((...)) dla różnych urządzeń specjalistycznych np. pomp różnego przeznaczenia, rozsiewaczy itp. Ciągnikami tymi można wykonywać prace tzw. metodą zrywkową tj. przeciąganie na odpowiednio wykonanych ciągnach rur, kolumn filtracyjnych odwodnienia, członów przenośników taśmowych, odcinków taśmy przenośnikowej, pontonów stanowiących podstawy stacji przenośnikowych, stacji elektrycznych na płozach itp.

Wnioskodawca na odkrywce w spornym okresie wykonywał czynności transportowe:

- dowoził brygady ucinające rury studni głębinowych znajdujące się na poziomach roboczych maszyn podstawowych-koparek,
- dowoził i zwoził rury odwodnieniowe szybkozłączne na poziomach roboczych maszyn podstawowych
- dowoził i zwoził taśmy wulkanizacyjne maszyn podstawowych i przenośników;
- transportował wozy wulkanizacyjne
- dowoził i zwoził bębny napędowe i silniki elektryczne stacji napędowych;
- dowoził, zwoził i przeciągał człony przenośników

- transport agregatów prądotwórczych

Ponadto wykonywał prace polegające na obsłudze agregatów prądotwórczych (tzw. elektrownie polowe) do zasilania maszyn podstawowych, stacji napędowych na przesuwce i stanowisk wulkanizacyjnych. Poza tym wyciągał ucięte rury z poziomów roboczych maszyn podstawowych – koparek.

Wnioskodawca pracował 8 godzin dziennie, w tym 5 godzin dziennie na odkrywce, z czego czynności transportowe zajmowały mu około 2 godzin w czasie dniówki roboczej. Poza tym wnioskodawca codziennie 0,5 godziny poświęcał na obsługę codzienną pojazdu, 1 godzina na dojazd do usługobiorcy, 1,5 godziny na przestoje technologiczne.

(dowód: charakterystyka stanowiska pracy z 6 kwietnia 2020 roku - k. 18-19 akt emerytalnych , angaż z 7.11.1996r. – k. 26 akt emerytalnych, angaż z 29.12.2006r. – k. 27 akt emerytalnych, angaż z 1.08.2016r. – k. 28 akt emerytalnych, charakterystyka stanowiska pracy z 2.02. 2021 roku i z 10 lutego 2021 roku – k. 53 akt, k. 67 akt)

T.

Praca wnioskodawcy na oddziale (...) polegała na obsłudze ciągnika powyżej U. (...). Pojazd, którym jeździł odwołujący był zaopatrzony w podnośnik, do którego był podłączony agregat prądotwórczy tzw. elektrownia polowa. Dzięki zaczepowi do ciągnika można było załączyć także przyczepę albo linę do przeciągnięcia. Agregat prądotwórczy służył do zasilania w energię koparek wielonaczyniowych, zwałowarek, stacji napędowych podczas ich awarii lub przesuwki (przesuwki były co 2-3 tygodnie lub raz w miesiącu i trwały kilka dni). W czasie normalnej pracy maszyny podstawowe były zasilane ze stałego źródła napięcia.

Wnioskodawca obsługiwał agregat prądotwórczy w okresie od 1 listopada 1996 roku do 31 lipca 2016 roku w razie takiej konieczności tj. przy awarii lub przesuwce.. (...) agregatu przez wnioskodawcę polegała na sprawdzeniu oleju i paliwa, a następnie na jego odpaleniu za pomocą rozrusznika, wprowadzeniu na odpowiednie obroty, załączeniu prądnicy i podawaniu prądu na wóz kablowy i obserwacji pracy urządzenia. Agregat był podłączany do wozu kablowego przez elektryka.

Jak wnioskodawca nie obsługiwał agregatu prądotwórczego to wykonywał czynności transportowe. Za pomocą ciągnika odwołujący transportował nie tylko agregaty prądotwórcze służące do zasilania maszyn podstawowych ale także przewoził narzędzia, części służące do remontu maszyn oraz brygady remontowe na odkrywce (do pracy, z pracy, na inne miejsce pracy na odkrywce).

(dowód: zeznania świadka W. K. – protokół rozprawy z dnia 26 listopada 2020 roku od minuty 3:20 do minuty 23, zeznania świadka J. P. - protokół rozprawy z dnia 26 listopada 2020 roku od minuty 23:03 do minuty 36, zeznania świadka K. K. - protokół rozprawy z dnia 26 listopada 2020 roku od minuty 36:18 do minuty 44:20, zeznania świadka A. M. - protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2021 roku od minuty 2:07 do minuty 9:58, zeznania wnioskodawcy - protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2021 roku od minuty 11:19 do minuty 30:14)

W spornym okresie wnioskodawca był oddelegowywany na oddział (...) zajmujący się utrzymaniem w ruchu stacji napędowych. Wnioskodawca obsługiwał tam agregat smarowniczy przypięty do ciągnika, za pomocą którego były smarowane wszystkie łożyska w bębnach stacji napędowych i zwrotnych usytuowanych przy przenośnikach taśmowych wielkogabarytowych.

(dowód: zeznania świadka W. K. – protokół rozprawy z dnia 26 listopada 2020 roku od minuty 13:27 do minuty 18:30, zeznania wnioskodawcy - protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2021 roku od minuty 11:19 do minuty 30:14)

Powołana przez pracodawcę wnioskodawcy Komisja Weryfikacyjna na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 7 lutego 2017 roku ustaliła, że W. T. w okresie od 1 września 1995 roku do 31 lipca 2016 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą. Komisja weryfikacyjna wskazała, że pomimo posiadania angażu na stanowisko

kierowcy ciągnika i operatora sprzętu technologicznego, odwołujący wykonywał prace odpowiadające charakterem pracy na stanowisku operatora sprzętu i pomocniczego i technologicznego na odkrywce.

(dowód: protokół z posiedzenia Komisji – 20 akt emerytalnych)

W dniu 12 lutego 2020 roku (...) z siedzibą w R. wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy górniczej, w którym wskazała, że w okresie zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górniczą od 1 września 1995 roku do 31 lipca 2016 roku na stanowisku operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce wymienionym w rozporządzeniu (...) z dnia 23 grudnia 1994 roku w Załączniku Nr 2 poz. 22.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy górniczej k. 6 akt emerytalnych)

Sąd Okręgowy dokonał oceny dowodów i zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz.748 ze zm.).

Zgodnie z art. 50 a ust 1 i 2 ustawy emerytura górnicza przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Zgodnie z art. art. 50b w/w ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Z kolei zgodnie z art. 50 c ust. 1 pkt 4 za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, **na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia** przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa.

Wykaz stanowisk pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego oraz przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń węgla brunatnego uważa się za pracę górniczą zawiera załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994r. w

sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz.U. z 1995r., Nr 2, poz. 8).

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 25-letni okres pracy górniczej. Organ rentowy zakwestionował bowiem, aby w spornym okresie zatrudnienia w (...) w B. (obecnie w (...) z siedzibą w R.) od dnia od 1 września 1995 roku do 31 lipca 2016 roku wnioskodawca wykonywał pracę górniczą.

Wnioskodawca dysponował świadectwem z dnia 12 lutego 2020 roku wystawionym przez (...) z siedzibą w R. potwierdzającym fakt wykonywania pracy górniczej w spornym okresie zatrudnienia od 1 września 1995 roku do 31 lipca 2016 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce wymienionej w rozporządzeniu (...) z dnia 23 grudnia 1994 roku w zał. Nr 2 poz.22.

Należy podnieść, że treść świadectwa wykonywania pracy górniczej nie została w sposób prawidłowy sformułowana, gdyż nie określa rodzaju prac, które faktycznie wykonywał skarżący, jak tego wymaga art. 50c ustawy, a jedynie zajmowane przez niego stanowisko. Tymczasem o uznaniu konkretnej pracy (wykonywanych czynności służbowych) za pracę górniczą w rozumieniu przepisów emerytalno-rentowych decyduje charakter czynności faktycznie wykonywanych przez pracownika, a nie nazwa stanowiska, protokół komisji weryfikacyjnej czy wreszcie świadectwo pracy. Zatem operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce tylko wtedy uzyska potwierdzenie zatrudnienia przy pracy górniczej, gdy na odkrywce w kopalni węgla brunatnego pracował przy urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych (tak: postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych z 2012-04-04, I UK 440/11).

Legitymowanie się zatem przez skarżącego świadectwem wykonywania pracy górniczej nie oznacza jeszcze, że rzeczywiście wykonywał on prace górnicze. Świadectwo pracy nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 k.p.c., nie korzysta zatem z domniemania prawdziwości i autentyczności, a li tylko dokumentem prywatnym, który stanowi jedynie dowód tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte (art. 245 k.p.c.). Świadectwo pracy samo przez się nie tworzy zatem praw podmiotowych ani ich nie pozbawia.

Organ rentowy zakwestionował powyższe świadectwo, podnosząc że z angażu wynika, że wnioskodawca w spornym okresie nie pracował na stanowisku operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce, ale na stanowisku kierowcy ciągnika i operatora sprzętu technologicznego, które nie są wymienione w załączniku nr 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 1994 roku. Ponieważ organ rentowy zaprzeczał prawdziwości świadectwa co do charakteru wykonywanej przez wnioskodawcę pracy w spornym okresie (spór dotyczył dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca), ciężar wykazania prawdziwości tego dokumentu prywatnego w myśl art. 253 zd. 2 k.p.c. spoczywał na wnioskodawcy jako osobie, która chce z tego dokumentu skorzystać.

Wnioskodawca nie sprostął temu obowiązkowi. W spornym okresie – jak wynika z dokumentów osobowych – pracował jako kierowca ciągnika i operator sprzętu technologicznego na oddziale (...) w pełnym wymiarze czasu pracy, wynoszącym 8 godzin. Prace wnioskodawcy w spornym okresie – jak wynika ze zgodnych zeznań świadków oraz wnioskodawcy – miały jednolity charakter i polegały na wykonywaniu obsługiwanym sprzętem ciągnikiem U. wraz z przypiętym do niego agregatem prądotwórczym, smarowniczym lub przyczepą na odkrywce robót na rzecz różnych oddziałów, najczęściej były to oddziały górnicze i (...).

Ustawodawca do prac górniczych na odkrywce zalicza nie wszystkie prace tam wykonywane, a tylko prace wymienione w art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy. Pracą górniczą jest więc nie każda praca operatora ciągnika na odkrywce, a jedynie praca operatora ciągnika przy pracach górniczych wymienionych w art. 50 c ustęp 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wśród wymienionych w tym przepisie prac górniczych znajdują się prace przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych. Wnioskodawca uważa, że właśnie takie prace wykonywał w całym spornym okresie. Pojęcie bieżącej konserwacji wymaga, aby były to prace mające ścisły związek z konserwacją agregatów i urządzeń. Bieżąca konserwacja to prace bezpośrednio przy remontach i naprawach sprzętu.

Z charakterystyki stanowiskowej z dnia 10 lutego 2021 roku wynika, że większość stałych obowiązków zleconych przez pracodawcę wnioskodawcy w spornym okresie miało charakter prac transportowych. Takimi pracami transportowymi było:

- dowożenie brygad ucinających rury studni głębinowych znajdujące się na poziomach roboczych maszyn podstawowych-koparek,
- wyciąganie uciętych rur z poziomów roboczych
- dowożenie i zwożenie rur odwodnieniowych szybkozłącznych na poziomach roboczych maszyn podstawowych;
- dowożenie i zwożenie taśm wulkanizacyjnych maszyn podstawowych i przenośników;
- transportowanie wozów wulkanizacyjnych;
- dowożenie i zwożenie bębnow napędowych i silników elektrycznych stacji napędowych;
- dowożenie i zwożenie człony przenośników;
- transport agregatów prądotwórczych;

Wykonywanie przez skarżącego czynności transportowych, w tym przewożenie maszyn i transportowanie brygad remontowych w spornym okresie potwierdził świadek A. M., który jako sztygar zmianowy był bezpośrednim przełożonym wnioskodawcy na oddziale (...), a zatem miał szczegółową wiedzę co do stałych obowiązków skarżącego oraz świadek J. P., który w spornym okresie pracował na tym samym stanowisku co wnioskodawca i miał taki sam zakres obowiązków. Biorąc pod uwagę zeznania świadka A. M. i J. P. oraz charakterystykę stanowiskową z 10 lutego 2021 roku Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawcy w tej części, w której zaprzeczał aby przewoził brygady remontowe, z uwagi na ich gołosłowność. Okoliczność, że pozostali dwa świadkowie: W. K. i K. K. nie mieli wiedzy, czy wnioskodawca przewoził brygady remontowe, nie jest dowodem na to, że tych czynności nie wykonywał. K. K. nie mógł mieć zresztą takiej wiedzy, gdyż jako brygadzysta przodowy koparki na oddziale górniczym z wnioskodawcą pracował tylko wówczas, gdy skarżący był oddelegowany na oddział górniczy do obsługi agregatu prądotwórczego. Nic zatem dziwnego, że pamiętał wnioskodawcę tylko przy obsłudze agregatu prądotwórczego na oddziale górniczym. Jeżeli bowiem wnioskodawca pracował na tym oddziale to tylko przy obsłudze agregatu. Problem w tym, że wnioskodawca w spornym okresie był oddelegowywany przez swojego przełożonego nie tylko na oddziały górnicze, ale - jak czytamy w charakterystyce z 2 lutego 2021 roku – k. 53 akt – także na inne oddziały (transportu: (...), (...), zwałowania: (...), (...), (...): (...), (...), (...), elektryczne: (...), (...), (...)) oraz odwodnienia (...)), na których spektrum prac podstawowych wykonywanych przez skarżącego było znacznie szersze – co wynika z charakterystyki stanowiskowej z 10 lutego 2021 roku - niż podkreślana przez ubezpieczonego obsługa agregatu prądotwórczego.

Potwierdzają to zeznania W. K. w zakresie charakteru pracy ubezpieczonego w okresie oddelegowywania na oddziały (...) zajmujące się utrzymaniem w ruchu stacji napędowych. Wnioskodawca na oddziałach mechanicznych obsługiwał agregat smarowniczy przypięty do ciągnika, za pomocą którego były smarowane wszystkie łożyska w bębnach stacji napędowych i zwrotnych usytuowanych przy przenośnikach taśmowych wielkogabarytowych. Wnioskodawca przyznał zresztą, że w okresie gdy pracował na stanowisku kierowcy ciągnika (a to miało miejsce od 1 września 1995 roku do 31 października 1996 roku) był oddelegowywany wyłącznie na oddziały (...) i pracował przy obsłudze agregatu smarowniczego.

Wnioskodawca wykonując czynności transportowe nie pracował bezpośrednio przy remontach i naprawach sprzętu wydobywczego, a przy przemieszczaniu z jednego miejsca odkrywki na inne sprzętu i maszyn do remontów (w tym agregatu prądotwórczego i smarowniczego) oraz brygad remontowych. Transportowanie: brygad remontowych, agregatów prądotwórczych, wozów wulkanizacyjnych, dowożenie i zwożenie: rur odwodnieniowych, taśm wulkanizacyjnych, bębnow napędowych i silników elektrycznych stacji napędowych, przeciąganie członów przenośnikowych, bez względu na to w jaki sposób jest to robione i jakiej nazwy się do jego określenia używa (transportowanie, dowożenie i zwożenie, wyciąganie, przeciąganie) oraz bez względu na to, gdzie ono się odbywa, nie jest pracą górniczą w rozumieniu art. 50c ustęp 1 pkt 4. Prace te są pracami stricte transportowymi i charakteru tego nie zmienia fakt ich wykonywania na odkrywce przy pomocy zamontowanego do ciągnika sprzętu pomocniczego. A zatem przemieszczania, przeciągania, wyciągania, dowożenia i zwożenia oraz transportowania sprzętu górniczego z jednego miejsca na drugie na odkrywce nie sposób zaliczyć do prac górniczych przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych. Przemieszczanie takowych agregatów i urządzeń z miejsca na miejsce nie ma nic wspólnego z ich bieżącą konserwacją. Bieżąca konserwacja to prace bezpośrednio przy remontach i naprawach sprzętu, a nie prace polegające na przemieszczaniu takiego sprzętu.

Praca operatora ciągnika (sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce) tylko wówczas będzie pracą górniczą jeżeli mieści się w przepisie art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy. Nie można natomiast ciągnika uznać za sprzęt technologiczny wówczas, gdy służył on do wykonywania prac transportowych na odkrywce. Takie stanowisko zajęł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 czerwca 2011r. w sprawie I UK 381/10 uznając, że praca kierowcy ciągnika polegająca na przewozie z magazynu do wkopu urządzeń do wulkanizacji taśm, urządzeń elektrycznych do remontu koparek i zwałowarek **oraz transporcie i przemieszczaniu na odkrywce** barakowozów nie jest pracą górniczą w rozumieniu art. 36 ust. 1 pkt 4 (aktualnie art. 50c ust. 1 pkt 4) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Zdaniem Sądu również prace przy obsłudze agregatów prądotwórczych nie były pracami przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a li tylko miały pomocniczy charakter w stosunku do prac polegających na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń. Zadaniem agregatu prądotwórczego było bowiem zasilenie w energię maszyn podstawowych podczas awarii lub przesuwki. Zasilanie w energię maszyn i urządzeń nie mieści się w pojęciu bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń. Dostarczenie energii z agregatu prądotwórczego do maszyn i urządzeń umożliwia dopiero innym pracownikom przeprowadzenie bezpośrednio prac bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń. To samo dotyczy obsługi agregatu smarowniczego. Dostarczany za pomocą agregatu smar umożliwiał dokonanie innym pracownikom bezpośrednio konserwacji stacji napędowych. Tym samym skarżący obsługując agregat prądotwórczy i agregat smarowniczy sam nie pracował bezpośrednio przy bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń wydobywczych, gdyż te prace wykonywali inni pracownicy. On jedynie umożliwiał innym pracownikom wykonanie prac przy bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń. Dodatkowo należy podnieść, że obsługa agregatu prądotwórczego przez wnioskodawcę nie wiązała się tylko z usuwaniem bieżących awarii maszyn podstawowych, ale także z przesuwkami, które miały miejsce raz w miesiącu i trwały kilka dni. Przesuwki maszyn i urządzeń górniczych miały związek z postępowaniem prac wydobywczych, a zatem nie mieszczą się w pojęciu prac przy bieżącej konserwacji maszyn i urządzeń wydobywczych.

Dodatkowo należy podnieść, że z analizy charakterystyk stanowiska pracy sporządzonych przez pracodawcę w dniu 6 kwietnia 2020 roku (k. 18-19 akt emerytalnych) oraz z dnia 2 lutego 2021 roku i 10 lutego 2021 roku wynika, że wykonywanie ciągnikiem U. prac transportowych na odkrywce w spornym okresie na oddziale (...) było głównym, stałym obowiązkiem wnioskodawcy, w przeciwieństwie do obsługi agregatu prądotwórczego. Tą bowiem wnioskodawca zajmował się jedynie w przypadkach koniecznych – jak podkreśla pracodawca w charakterystyce stanowiska pracy z 2 lutego 2021 roku – obsługując równolegle ciągnik i agregaty prądotwórcze. Wynika to stąd, że agregat prądotwórczy nazywany inaczej elektrownią polową - jak zeznali wszyscy świadkowie i sam wnioskodawca - służył do zasilania w energię maszyn podstawowych i stacji napędowych jedynie w przypadku awarii tych urządzeń lub przesuwki. Przesuwki odbywały się co do zasady raz w miesiącu i trwały kilka dni. Agregat prądotwórczy służył do zasilania maszyn w energię w przypadku ich bieżących napraw, a te były krótkotrwałe. W toku normalnej pracy

w/w maszyny, były zaopatrywane bowiem w energię ze stałych źródeł, a nie z elektrowni polowych. Skoro zatem agregat prądotwórczy był potrzebny tylko awaryjnie, a nie na stałe, to wnioskodawca nie mógł w spornym okresie, na każdej dniówce, spędzać co najmniej 4 godzin czasu na obsłudze tego urządzenia na odkrywce. Nie na każdej bowiem dniówce agregat prądotwórczy był potrzebny. Świadek J. P., zeznał, że albo operator sprzętu pracował wyłącznie przy obsłudze aparatu prądotwórczego, gdy była taka konieczność (awaria, przesuwka) albo wyłącznie przy wykonywaniu czynności transportowych przewożąc maszyny i urządzenia lub brygady remontowe, przy czym czynności transportowe zajmowały w ciągłości co najmniej 2 tygodnie w miesiącu. Jednocześnie należy podkreślić, że pracodawca nie prowadził wykazu dniówek spędzonych przez ubezpieczonego przy obsłudze agregatu prądotwórczego na odkrywce, a jedynie wykaz dniówek spędzonych na odkrywce, podczas których wnioskodawca wykonywał wszystkie prace wymienione w charakterystyce z 10 lutego 2021 roku. Powyższe uniemożliwia ustalenie dniówek, w których wnioskodawca pracował wyłącznie przy obsłudze agregatu prądotwórczego, jeżeli nawet by przyjąć za J. P., że zlecenie pracy przy obsłudze agregatu prądotwórczego zawsze obejmowało całą dniówkę.

Analizując rodzaj wykonywanych przez skarżącego prac w spornym okresie opisanych w charakterystyce z 10 lutego 2021 roku oraz czas przypisany na wykonywanie tych czynności wynikający z charakterystyki z 6 kwietnia 2020 roku wynika, że wnioskodawca w spornym okresie pracował 8 godzin dziennie, z czego czynności przy obsłudze ciągnika zajmowały mu pół godziny dziennie, dojazd 1 godzina, przestój 1,5 godziny, a czynności transportowe ok. 2 godzin dziennie. A zatem pozostałe czynności wykonywane przez wnioskodawcę na odkrywce wymienione w charakterystyce z 10 lutego 2021 roku w postaci obsługi agregatów prądotwórczych zajmowały mu ok 3 godzin dziennie. Nawet zatem, gdyby prace przy obsłudze agregatów prądotwórczych zaliczyć do prac wymienionych w art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jak chce skarżący, to okres ten i tak nie mógłby zostać zaliczony do górniczego stażu pracy, gdyż prace przy obsłudze agregatu prądotwórczego nie zajmowały wnioskodawcy co najmniej połowy ustalonego czasu pracy, czyli 4 godzin dziennie jak wymaga tego art. 50b ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Zdaniem jednak Sądu wnioskodawca w całym spornym okresie pracując na odkrywce w charakterze operatora ciągnika w ogóle nie wykonywał prac górniczych przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, ani innych prac wymienionych w art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy, ale prace transportowe na odkrywce oraz prace pomocnicze przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, co wyklucza zaliczenie mu spornego okresu do pracy górniczej.

Wnioskodawca nie spełnił zatem warunków niezbędnych do przyznania emerytury górniczej. Okoliczności tej nie może zmienić fakt, że świadek W. K. wykonujący podobne do skarżącego prace otrzymał emeryturę górniczą.

Biorąc powyższe pod uwagę, że Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.